

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/44/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823221310
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3823221310.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, XXX XX C., zast.: doc. JUDr. Lilou Bronislavou Pavelkovou PhD., advokátkou, so sídlom Jesenského 12, 811 02 Bratislava, IČO: 30 852 064, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/X, XXX XX E. a tiež XXXX F. G. H. #XX I. H. XXXXX, J., o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva po rozvode manželstva, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 9. apríla 2024, č.k. 21C/45/2023-25, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným uznesením súd prvej inštancie výrokom I. vyhlásil, že nemá právomoc konať v tejto veci a konanie zastavil, výrokom II. rozhodol o trovách konania tak, že žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenu súdu prvej inštancie dňa 09.11.2023 sa žalobkyňa domáha vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) po rozvode manželstva, navrhujúc, aby žalovanému prikázal súd do vlastníctva peniaze z predaja rodinného domu s garážou v J., štát H., kraj F. E. A. H. G., K. XXXX, J. L. H., ktorý je postavený na parcele č. 6324210001; motorové vozidlo zn. TOYOTA, model Scion; motorové vozidlo zn. MERCEDES, model GLE a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni vyrovnací podiel vo výške 100.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, tiež jej nahradil trovy konania. Uviedla, že manželstvo so žalovaným uzavreli dňa 09.01.2010 v G. M. I., obaja sú štátni občania Slovenskej republiky a J., ich posledné spoločné bydlisko ako manželov bolo v J. v meste H. G., D. J. L. H., kde už v súčasnosti nebyvajú. Manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava II. zo dňa 18.08.2022 pod sp. zn. 27Pc/7/2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.08.2022. Obaja manželia majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, žalovaný má trvalý pobyt aj v J., kde aj preberá zásielky. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo počas trvania manželstva modifikované, ani zrušené. Po zrušení manželstva sa žalobkyňa pokúsila o vyporiadanie ich BSM dohodou, avšak bezúspešne. Žalobkyňa tvrdila, že bezpodielové spoluvlastníctvo manželov pôvodne tvorili aktíva, a to nehnuteľnosť, rodinný dom s garážou v J. (štát H.), ako aj spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a pozemku vo veľkosti 479 m², ktoré sú zapísané na liste vlastníctva N. XX G. O. D. X H. G., motorové vozidlo zn. TOYOTA, model Scion, uzavretá limuzína, nadobudnuté v roku 2016 za kúpnu cenu 30.000,- USD, hodnota ktorého vozidla ku dňu rozvodu bola približne 10.000,- USD, ďalej motorové vozidlo zn. MERCEDES, model GLE, nadobudnuté v roku 2018 za kúpnu cenu 70.000,- USD, hodnota ktorého vozidla bola ku dňu rozvodu približne 35.000,- USD. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov tvorili aj pasíva, a to pôžička 10.000,- eur čerpaná žalobkyňou z dôvodu zabezpečenia si

potrebných osobných vecí, ktoré si musela zakúpiť po tom, ako zistila, že ich rodinný dom bol predaný a manžel na jej správy vôbec nereagoval. Žalobkyňa sa už nemala kam vrátiť, preto zostala na Slovensku a nakoniec sa tu manželia aj rozviedli. Uviedla, že podľa jej výpočtu má majetok v ich BSM hodnotu vyše 340.000,- USD. Na dom sa viazala hypotéka, ale jej výšku žalobkyňa nevedela vyčíslíť, keďže vinou žalovaného stratila možnosť všetky veci (vrátane dokladov) držať, preto presnú výšku majetku musí vyčíslíť žalovaný a v prípade ak to neurobí, navrhla započítať na hypotéku sumu 140.000,- USD. Okrem hypotéky by mal žalovaný predložiť aj dôkazy, týkajúce sa jeho životnej poisťky, ktorá predstavovala nemalú hodnotu a bitcoinov, ktoré rodina vlastnila. Rovnako ako v prípade hypotéky navrhla, aby súd prvej inštancie vyzval žalovaného na doplnenie chýbajúcej položky BSM. Navrhla pracovať so sumou 200.000,- eur ako sumou na rozdelenie, ktorá je tvorená „ziskom“ z predaja domu po zaplatení hypotéky vo výške 200.000,- USD, hodnotou auta TOYOTA 10.000,- USD a hodnotou auta MERCEDES 35.000,- USD. V prípade úveru 10.000,- eur, ktorý spláca výlučne žalobkyňa, navrhla súdu prvej inštancie, aby ho prikázal jej a o jeho podiel vo výške 1/2 sa navýšil jej podiel na BSM. Za reálne považovala, aby žalovaný vyplatil žalobkyni vyrovnací podiel vo výške 100.000,- eur. Na základe vyššie uvedeného túto variantu považovala za najschodnejšiu, dôvodiac, že žalovaný užíva (možno predal v USA) obe motorové vozidlá, dom s garážou predal bez jej vedomia, ako bolo uvedené vyššie.

3. Súd prvej inštancie aplikujúc ust. § 3, § 9, § 161 ods.1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 37 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom konštatoval, že právomoc slovenských súdov v konaní o majetkových právach, medzi ktoré patrí aj konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, je dané len v prípade, že žalovaný má na území Slovenskej republiky tento majetok, bez ohľadu na jeho bydlisko (žalovaný sa má zdržiavať v J., kde preberá aj poštu), avšak z predmetnej žaloby podľa jeho názoru nevyplývalo, že by sa na území Slovenskej republiky nachádzali nejaké hnutelné alebo nehnuteľné veci patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Motorové vozidlá, ktoré označila žalobkyňa že majú patriť do BSM, boli kupované a evidované v J. a žalovaný ich užíva (či možno predal) na území J. a zo žaloby nevyplývalo, že by sa tieto nachádzali na Slovensku. Rovnako rodinný dom, ktorý má patriť do BSM sa nachádza v J., ktorý ako uvádzala žalobkyňa, mal údajne žalovaný predat' za 295.000,- USD. Podľa názoru súdu prvej inštancie peňažné prostriedky v inštitúciách bankového typu nepredstavujú majetok nachádzajúci sa na území Slovenskej republiky, keďže vzhľadom na ich nehmotný charakter ako majetkového práva nie je dosť možné určiť miesto, kde sa táto pohľadávka nachádza a vychádzať z tejto skutočnosti pri skúmaní danosti právomoci slovenských súdov v tejto veci konať, čo platí aj v prípade bitcoinov (naviac ani nie je zrejme na akých účtoch a kde vedených by sa tieto mali nachádzať). Identicky v prípade životnej poisťky z dôvodu jej nehmotného charakteru nemožno určiť miesto, kde sa nachádza, pričom žalobkyňa ani neuviedla žiadne bližšie informácie o tejto. Právomoc slovenských súdov tak podľa názoru súdu prvej inštancie nie je daná, keďže žalobkyňa nepreukázala, že by sa majetok tvoriaci masu BSM nachádzal na území Slovenskej republiky. Pre nedostatok právomoci slovenských súdov konať vo veci ako neodstrániteľnej vade procesných podmienok, ani podľa iných ustanovení zákona č. 97/1963 Zb., tak súd prvej inštancie podľa § 9 ods. 1 a § 161 ods. 2 CSP konanie zastavil. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 256 ods. 1 a 262 ods. 1 a 2 CSP, zastavenie konania zavinila žalobkyňa, avšak žalovanému žiadne trovy preukázateľne v tomto konaní nevznikli, preto mu ich náhradu nepriznal.

4. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadla žalobkyňa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, navrhujúc odvolaciemu súdu zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie a pokračovanie v konaní po vrátení mu veci. Uplatňujúc odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods.1 písm. g/ a h/ CSP (zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, tiež nesprávne právne posúdenie veci) a posúdiac obsah odvolanie tiež dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces) v konkrétnosti dôvodila, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil, že na území SR nemajú bývalí manželia žiadny majetok, ktorý by sa mal vyporiadavať, z ktorého dôvodu ani súd nemá právomoc v tejto veci konať. Majetok tvoria aj pasíva. Manželia majú spoločný účet v pobočke A., nie sú na ňom síce žiadne peňažné prostriedky, avšak z tohto účtu sa čerpal úver a tento účet je možné zrušiť iba preukázaním, že došlo k vyporiadaniu majetku bývalých manželov, naviac súd je povinný vyporiadať úver v slovenskej pobočke banky. Trvala na tom, že spoločný účet v banke je jediný skutočný majetok, o ktorom sa nateraz dá preukázať, že existuje na Slovensku, pričom dôkaz o existencii tohto účtu (a skutočnosť, že majiteľmi sú obe strany) bol prílohou žaloby. K otázke osobných áut a ďalšieho majetku (peniaze za predaj domu), s ktorými sa súd prvej inštancie vysporiadal tak, že boli kupované v J., uviedla, že to ešte neznamená, že sa tam stále

nachádzajú a neboli prevedené (privezené) na územie SR a to s ohľadom na skutočnosť, že žalovaný má žiť podľa dostupných informácií momentálne na Slovensku a má tu mať vedené účty. Domnieva sa, že motorové vozidlá sa buď nachádzajú na Slovensku, alebo peniaze nadobudnuté z predaja týchto vozidiel sa nachádzajú v slovenských pobočkách bánk (na účtoch vedených týmito pobočkami). Podľa žalobkyne argumentácia, že peniaze na účtoch a bitcoiny sa nenachádzajú na území SR zakladá nebezpečný precedens, v rozpore so základnými zásadami práva na spravodlivosť a prístup k súdom. Podľa uvedenej argumentácie by sudy museli zamietnuť každú žalobu na vyporiadanie BSM, ktorého masa spočíva iba v peniazoch na účtoch a iných nehmotných investičných produktoch. Rozhodnutie o zastavení konania považuje za odmietnutie spravodlivosti a za vážny zásah do základných práv na prístup k súdu a spravodlivý proces. Majetok je širší pojem ako vlastníctvo a teda ak by aj peniaze za predaj majetku v J. už neexistovali (boli žalovaným spotrebované), stále existuje spoločný účet a úver, ktorý sa na tomto účte vedie a ktorý spláca žalobkyňa sama, pričom bez vyporiadania BSM nevie uzavrieť účet v A..

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 CSP, proti rozhodnutiu, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 357 písm. a/ CSP), že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

6. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP. Odvolací súd rozhodol postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario).

7. Odvolací súd, po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu a posúdení obsahu podaného odvolania, námietky odvolateľky vyhodnotil ako neopodstatnené, bez opory v čase rozhodovania súdu prvej inštancie zistených skutočnostiach a v následnom právnom posúdení veci. Odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie v čase jeho rozhodovania zistené skutočnosti správne vyhodnotil a z týchto vyvodil správne právne závery o nedostatku právomoci slovenských súdov konať vo veci (§ 37 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom), z ktorého dôvodu podľa ust. § 9 a § 161 ods. 2 CSP konanie vo veci zastavil. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožňuje v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť jeho dôvodov, na ktoré v podrobnostiach poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval pre strany známe fakty spolu so správnou citáciou aplikovaných právnych predpisov.

8. Na zdôraznenie správnosti a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobkyne odvolací súd uvádza:

9. Pod právomocou súdu sa rozumie zákonom vymedzený okruh spoločenských vzťahov, ktoré je súd oprávnený riešiť, teda oprávnenie súdu vec prejednať a rozhodnúť. Existencia právomoci súdu je podmienkou konania, ktorú musí súd skúmať v každom štádiu konania (§ 161 CSP). V prípade jej absencie ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, kedy súd musí konanie zastaviť. V prípade, že súd dôjde k záveru o nedostatku právomoci s tým, že právomoc má orgán cudzieho štátu, vec tomuto orgánu nepostupuje z dôvodu, že slovenský súd nemá takéto oprávnenie, ktoré by mu vyplývalo z medzinárodných predpisov.

10. Podľa § 37 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, ak nie je uvedené inak, právomoc slovenských súdov je daná, ak osoba, proti ktorej smeruje návrh (žaloba), má na území Slovenskej republiky bydlisko alebo sídlo a ak ide o majetkové práva, ak tu má majetok.

11. Podľa § 9 CSP, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

12. Z obsahu žaloby podanej žalobkyňou súdu prvej inštancie dňa 19.11.2023 vyplýva, že táto ako predmet konania definovala vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvedení manželstva (ktoré bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava II. zo dňa 15. augusta 2022, č.k. 27Pc/7/2022-58). Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov podľa jej tvrdenia

mali tvoriť nehnuteľnosti (rodinný dom s garážou) nachádzajúce sa v USA (resp. suma za ich predaj), motorové vozidlá zakúpené a evidované v J., pôžička/úver čerpaný žalobkyňou na osobnom bežnom účte vedenom v A.. Do masy BSM žalobkyňa žiadala zahrnúť aj životnú poisťku žalovaného a bitcoiny (bez bližšej konkretizácie). Navrhovala vyporiadať BSM tak, aby súd žalovanému prikázal do vlastníctva peniaze z predaja rodinného domu s garážou v J., motorové vozidlo zn. TOYOTA model Scion a motorové vozidlo zn. MERCEDES model GLE a žalovanému uložiť povinnosť zaplatiť žalobkyni vyrovnací podiel vo výške 100.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť jej tiež trovy konania vo výške 100 %.

13. Neexistuje manželský majetkový režim bez manželstva a žiadne manželstvo nie je bez majetkového režimu a preto majetkový režim manželov sa bude spravovať určitým právom a je úlohou noriem medzinárodného práva súkromného určiť, aké právo to bude. Konanie o vyporiadanie BSM je nepochybne majetkový spor a na posúdenie právomoci bolo preto nevyhnutné skúmať, v ktorom štáte sa majetok a s ním súvisiace práva nachádzajú. Ak by sa majetok, o vyporiadanie ktorého ide (a s ním súvisiace práva), nachádzal na území Slovenskej republiky, potom by mal slovenský súd právo v tejto veci konať a rozhodnúť. V posudzovanej veci je však nesporné, že ide o konanie s tzv. cudzím prvkom, keďže žalobkyňa už vo svojej žalobe uviedla, že konanie sa týka (aj) majetku, ktorý sa nachádza na území J., kde so žalovaným žili, kde má doposiaľ žalovaný evidovaný aj trvalý pobyt (na území J. má aj preberať poštu). Súd prvej inštancie so zreteľom na vyššie uvedené žalobkyňou produkované skutočnosti správne primárne skúmal, či je daná vôbec jeho právomoc v tejto veci konať a rozhodnúť. Keďže ťažiskový majetok konkretizovaný žalobkyňou, ktorý označila ako predmet vyporiadania BSM a ktorý je zreteľne identifikovateľný územím iného štátu, na ktorom sa má nachádzať (hnuteľné a nehnuteľné veci v J. a s nimi súvisiace práva), s ktorým ale SR nemá uzatvorenú osobitnú medzinárodnú zmluvu pre danú oblasť (upravujúcu majetkové vzťahy manželov), bolo potrebné postupovať podľa príslušnej vnútroštátnej právnej úpravy, t.j. vychádzať z ustanovení zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej len „ZMPS“). Súd prvej inštancie týmto spôsobom aj postupujúc, s poukazom na všeobecné kritérium právomoci podľa § 37 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (z dôvodu absencie osobitnej normy právomoci pre majetkové vzťahy manželov) a okolností posudzovanej veci (absencia spoločného majetku manželov na území SR) správne ustálil, že v danom prípade nemá právomoc konať o vyporiadaní BSM strán sporu po rozvoze ich manželstva, keďže v posudzovanej veci ide o práva k majetku nachádzajúcemu sa v inom štáte (porov. napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/37/2017).

14. V konkrétnostiach vo vzťahu k okruhu majetku, ktorý žalobkyňa označuje ako spoločný majetok manželov, ktorý žiada vyporiadať, primárne pokiaľ ide o nehnuteľný majetok a to rodinný dom s garážou, tento sa nesporne aj podľa tvrdení samotnej žalobkyne nachádza na území USA, v dôsledku čoho nie sú naplnené podmienky výlučnej právomoci slovenského súdu podľa miesta, kde sa nachádza nehnuteľnosť, ktorá je predmetom konania (podľa § 37d písm. a/ zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom), ktorým režimom sa spravujú v rámci manželských majetkových vzťahov nielen otázky vzniku, ale aj prípadného následného prevodu vlastníckeho práva k takémuto majetku, či s ním súvisiacich (tiež vzájomných) práv a povinností (v rámci toho aj vyporiadanie prípadnej hypotéky, ktorá na nich viazne, ako to v danej veci tvrdila tiež žalobkyňa). Vo vzťahu k nim tak právomoc slovenských súdov pokiaľ ide o vyporiadanie majetkových vzťahov medzi manželmi/rozvedenými manželmi daná nie je, a k odlišnému záveru nie je spôsobilé ani tvrdenie žalobkyne, že tieto už mali byť predané. Nemožnosť konať pre nesplnenie zákonnej podmienky danej ust. § 37 ZMPS dopadá aj na žalobkyňou označený hnuteľný majetok a to motorové vozidlá, ktoré ako sama uvádza boli kupované, evidované a užívané v USA a pre určenie právomoci o tomto majetku konať je bez významu, či ich žalovaný ďalej užíva, prípadne ich predal v USA (čo je navyše len v rovine ničím nepodloženého teoretizovania žalobkyne). Pokiaľ ide o žalobkyňou tvrdenú životnú poisťku žalovaného a tiež tvrdené vlastníctvo bitcoinov manželmi, tak žalobkyňa ani v žalobe, ani následne v priebehu konania (tiež odvolacieho) neprodukovala v konkrétnostiach vo vzťahu k nim také skutkové tvrdenia, ktoré by boli spôsobilé ani vo vzťahu k nim založiť právomoc slovenských súdov o vyporiadaní takéhoto majetku/majetkového práva konať. Nielenže nepredložila ani najmenší dôkaz o ich existencii, ale neprodukovala ani elementárne skutkové tvrdenia, ktoré by boli spôsobilé k záveru, že tieto spĺňajú zákonnú podmienku predpísanú ust. § 37 ZMPS. Vo vzťahu k bitcoinom neuviedla kedy, kým a v akej hodnote mali byť nadobudnuté a na akom v účte a v ktorom štáte sa majú nachádzať, vo vzťahu k životnej poisťke ani neuviedla, kedy a na území ktorého štátu ju mal žalovaný uzatvoriť.

15. Pokiaľ ťažiskovo v odvolaní žalobkyňa zakladá svoj odlišný názor na nedostatok právomoci slovenských súdov v tejto veci konať na tvrdení, že predmetom vyporiadania BSM sú tiež pasíva, za ktoré označuje úver, ktorý mal byť ako sama uvádza čerpaný výlučne ňou z kartového účtu na jej osobné potreby, ktorý má byť viazaný k spoločnému účtu v slovenskej pobočke bankovej inštitúcie A., na ktorom spoločnom účte ako zároveň uvádza, nie sú žiadne finančné prostriedky, pričom zároveň tvrdí, že zrušenie tohto spoločného účtu je podmienené vyporiadaním BSM, tak ani v tomto smere nie sú jej námietky spôsobilé k odlišným záverom, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie.

16. Odvolací súd nespochybňuje, že v rámci tzv. širšieho vyporiadania majetkových vzťahov manželov po rozvoze ich manželstva môžu byť vyporiadavané aj pasíva, samozrejme za predpokladu, že ten, kto tvrdí ich existenciu, ich vôbec preukáže a zároveň za predpokladu, že sú dôsledkom záväzkovo-právneho vzťahu, za ktorý zodpovedajú obaja manželia.

17. Primárne je potrebné v konkrétnostiach danej veci uviesť, že žalobkyňa existenciu takéhoto spoločného účtu, ktorý by bol naďalej aktívny, či tvrdenie o úvere spojenom s takýmto účtom, ktorý by bol navyše možné považovať za spoločné pasívum manželov, žiadnym hodnoverným spôsobom nepreukázala. Žalobkyňa nielenže nepreukázala existenciu takéhoto aktívneho spoločného účtu (predložením zmluvy o jeho založení, či aktuálneho originálneho výpisu z takéhoto účtu), ale neuviedla ani dátum uzavretia zmluvy o poskytnutí úveru, či zriadenia kartového účtu, dátum čerpania/vyčerpania úveru, prípadne jeho aktuálny zostatok a to napriek tomu, že tvrdí, že ide o účet spoločný a teda má nepochybne prístup k zadováženiu si listín, ktoré by boli spôsobilé jej tvrdenia hodnoverne preukázať. Za takéto dôkazy rozhodne nemožno považovať fotokópiu tzv. „detailu z účtu“, ktorý síce svojím obsahom naznačuje, že spolumajitelia bližšie neidentifikovaného (jeho číslom) určitého účtu vedeného v A. môžu byť/boli obaja bývalí manželia (A. B. a A. B.), tento detail účtu však nie je sprevádzaný jeho datovaním a preto ho nemožno považovať za dôkaz toho, že takéto konto je stále aktívne. Navyše, podľa tvrdenia samotnej žalobkyne, na tomto nemajú byť žiadne peňažné prostriedky, ktoré by mali byť spoločným majetkom a byť tak predmetom vyporiadania. V zmysle dikcie § 37 ZMPS by totiž nebola splnená podmienka „ak ide o majetkové práva, ak tu má majetok“. Formuláciu uvedeného ustanovenia „ak tu má majetok“ nie je totiž možné vykladať extenzívne v tom duchu, že stačí mať na území Slovenskej republiky akýkoľvek majetok (hoci aj účet v banke a podobne), ale musí ísť práve o ten majetok, ktorý je predmetom konania. Slovenský súd si teda nemôže založiť právomoc v spore o právach viazucich sa k majetku v inom štáte s odôvodnením, že osoba, proti ktorej žaloba smeruje, má na území Slovenskej republiky majetok, ak je tento majetok odlišný od toho, o ktorom sa má v konaní rozhodovať (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č.k. 1Cdo/37/2017 zo dňa 22.08.2018), či len samotný neaktívny účet, na ktorom nie sú peňažné prostriedky, ktoré by mali byť predmetom vyporiadania.

18. K odlišnému záveru nie je spôsobilé ani tvrdenie žalobkyne o čerpanom úvere k tomuto účtu. Nad rámec toho, že nebola preukázaná ani aktuálna existencia samotného účtu, nebol preukázaný ani úver ako spoločné pasívum spôsobilé k vyporiadaniu, keď za dôkaz o jeho existencii a spôsobilosti byť spoločným pasívom nemožno považovať predložený „detail kreditnej karty“, z ktorého vyplýva, že ide o kreditnú Mastercard kartu na meno „A. B.“ zriadenú k spoločnému účtu, že na tejto (kartovom účte) sú/mali byť k čerpaniu dostupné ešte úverové prostriedky vo výške 8,95 eur a celkové zadĺženie malo byť vo výške 10.023,77 eur, keďže ani v tomto prípade nejde o listinu, z ktorej by bolo zjavné jej datovanie a z hľadiska potrebných informácií má takto nulovú výpovednú hodnotu. Nejde o hodnoverný výpis, z ktorého by bolo zrejmé, kedy bol úver čerpaný, kto a kedy uzatvoril zmluvu o poskytnutom úverovom limite a nakoniec ani to, či je uvedený zostatok aktuálny (či nedošlo a kedy už aj k jeho splateniu), pričom žalobkyňa ako tvrdená spolumajiteľka účtu nemohla mať najmenší problém si takéto výpovedný listinný dôkaz zabezpečiť. Nie je úlohou odvolacieho súdu polemizovať o dôvodoch jej nečinnosti v tomto smere (zámer, nedbanlivosť), vo výsledku však za tohto stavu nemohla legitímne očakávať iné posúdenie. Polemika o potrebe „uzatvoriť“ takéto konto je za týchto okolností bezpredmetná.

19. Odvolací súd vo vzťahu k nedostatočnej aktivite žalobkyne v nadväznosti na jej odvolacie námietky v tom smere, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil absenciu majetku nachádzajúceho sa na území SR, poukazuje na základný princíp, ktorým je na rozdiel od mimosporového konania ovládaného vyšetrovacím princípom, ovládané dokazovanie v sporovom konaní (o ktoré ide aj v posudzovanej veci), a to zásadu formálnej pravdy uvedenú v ust. § 185 CSP, ktorá má pôvod v starej rímsko-právnej zásade „vigilantibus iura scripta sunt“ (práva patria len bdelym, teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia

uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou, inak ich stratia), ktorý spočíva v tom, že tvrdiť skutočnosti rozhodné pre posúdenie daného prípadu a navrhovať a predkladať dôkazy pre tieto skutočnosti, je zásadne vecou strán sporu, na ktorých spočíva hlavná zodpovednosť za zhromaždenie skutkového podkladu potrebného pre rozhodnutie, teda iniciatíva v tomto smere jednoznačne zaťažuje ich. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu. Ak tak strany nekonajú, potom postihne tú stranu, ktorá je povinná potrebné tvrdenie vykonať, nepriaznivý procesný následok spočívajúci v tom, že súd rozhodne v jej neprospech. Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť má strana plniť od začiatku konania, čo je významnejším o to viac, ak je v hre možnosť absencie právomoci slovenských súdov vo veci konať. Bolo tak aj v okolnostiach danej veci na žalobkyni, akým spôsobom dôvody založenia právomoci formulovala a na akých skutočnostiach tieto zakladala a to vo vedomí, že pasivita, či nesprávne zvolená argumentácia, môže priniesť pre ňu negatívne dôsledky, k naplneniu čoho aj došlo v posudzovanej veci na strane žalobkyne, keď táto neprodukovala také tvrdenia a dôkazy, ktoré by boli spôsobilé k záveru o splnení zákonnej podmienky danej ust. § 37 ZMPS pre to, aby súdy na území SR mohli v majetkovej veci týkajúcej sa strán sporu konať.

20. Odvolací súd nad rámec vyššie uvedeného do pozornosti žalobkyne dáva, že aj v prípade preukázania existencie úveru, čerpaného a použitého podľa tvrdení samotnej žalobkyne výlučne žalobkyňou na jej osobné potreby (nehovoriac o tom, že nebolo preukázané kedy), vychádzajúc z rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít je otázka individuálneho uzatvorenia zmluvy o pôžičke/úvere vyriešená tak (príkladmo Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí zo dňa 27.06.2019 pod sp. zn. 4 Cdo/28/2019), že za právne úkony týkajúce sa spoločných vecí nemožno považovať napr. zmluvu o pôžičke/úvere uzavretú len jedným z manželov – samozrejme vychádzajúc z toho, že k tomu došlo za trvania manželstva (rozsudok Najvyššieho súdu ČSR z 21.12.1973 sp. zn. 3 Cz 57/73 publikovaný v Zborníku stanovísk správ o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR, vydanom Najvyšším súdom ČSSR, SEVT Praha 1986). Pri nezmenenej právnej úprave predmetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov sú tieto závery stále použiteľné aj dnes. Súd záväzkovo-právny vzťah jedného z manželov podľa žiadneho ustanovenia hmotného práva nemôže zmeniť na záväzkovo-právny vzťah oboch manželov. Preto ak si jeden z manželov požičiava za trvania manželstva (čo je tiež v danej veci otáznou) od iného subjektu peniaze a tieto navyiac aj sám pre svoje výlučné potreby spotrebuje, nedochádza tak k pretransformovaniu tohto záväzku na spoločný záväzok oboch manželov. V konečnom dôsledku vo vzťahu k tejto problematike je potrebné si uvedomiť, že znenie ust. § 37 ZMPS vzhľadom na jeho zmysel a účel nie je možné interpretovať tak, že aj prípadné hodnoverné zistenie existencie spoločného záväzku rozvedených manželov na území SR by bolo spôsobilé založiť právomoc slovenských súdov konať aj o ich majetku a právach s ním spojených, ktorý sa nachádza mimo územia SR (o tejto časti majetku by aj za takéhoto stavu muselo byť konanie pre nedostatok právomoci zastavené).

21. Bez dopadu na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia je tiež argumentácia odvolateľky, že o rozvode manželstva rozhodol slovenský súd, preto aj majetkové vypořádanie po rozvode manželstva by mal vykonať slovenský súd. Otázka právomoci vo veci rozvodu manželstva je totiž riešená právnymi predpismi odlišne. Právomoc slovenských súdov na konanie vo veciach osobných vzťahov medzi manželmi (teda aj vo veci rozvodu) je daná podľa ZMPS v prípade, že ten z manželov, voči ktorému smeruje návrh, má na území Slovenskej republiky bydlisko (§ 37 ZMPS), ktoré ustanovenie sa uplatní v prípade, že bilaterálna medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, nestanovuje inak, presne o ktorý prípad išlo pri absencii bilaterálnej zmluvy v prípade konania o rozvod manželstva strán sporu. Rozhodným právom, ktorým sa spravujú osobné vzťahy medzi manželmi, je právo štátu, ktorého sú obaja manželia štátnymi príslušníkmi (§ 21 ZMPS). V majetkových veciach však ZMPS vyžaduje splnenie inej podmienky.

22. Odvolacie námietky žalobkyne spočívajúce v uplatňovaní dôvodov na odvolanie uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (nesprávne skutkové a právne závery, na ktorých je založené rozhodnutie) tak neboli spôsobilé k ich naplneniu, rovnako ako uplatnený dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. g/ CSP, ktorý v spojitosti s ust. § 366 CSP stanovuje podmienky prípustnosti tzv. novôt v odvolacom konaní spôsobilých spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, keď

skutočnosti takéhoto charakteru, ktoré by svojou kvalitou boli spôsobilé k požadovanému záveru, žalobkyňou produkované neboli.

23. V konečnom dôsledku žalobkyňa tvrdí zásah do jej základných práv na prístup k súdu a spravodlivý súdny proces, ktorý má mať pôvod v súdom prvej inštancie zvolenom postupe, ktorý vyústil do zastavujúceho rozhodnutia (dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP). Ani v tomto smere nie je odvolanie žalobkyne spôsobilé k odlišnému rozhodnutiu.

24. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí totiž právo dožadovať sa navrhnutého spôsobu hodnotenia produkovaných skutočností či dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97) a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Neúspech v súdnom konaní nie je možné považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony (I. ÚS 50/04).

25. Všeobecný súd dokonca nemusí dať odpoveď ani na všetky otázky nastolené stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03 či sp. zn. III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (napr. Georgidias v. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/ Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B), k naplneniu čoho v posudzovanej veci došlo.

26. Sumarizujúc vyššie uvedené závery dospel odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie k záveru, že v posudzovanej veci nie je daná právomoc slovenských súdov na to, aby mohli konať a vo veci rozhodnúť a keďže ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, súd prvej inštancie správne konanie zastavil. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne (za súčasnej správnosti rozhodnutia tiež v časti o trovách konania) potvrdil za použitia ust. § 387 ods. 1 CSP. Odvolateľka neuviedla žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé k odlišnému, ňou požadovanému rozhodnutiu a s ktorými by sa tiež súd prvej inštancie nebol zaoberal a vysporiadal.

27. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému ako síce úspešnému v odvolacom konaní, nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, keďže mu z obsahu spisu vznik trov nevyplýva.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).